

Nr. 67.
14. nóvbr.

Lög

um

bæjarstjórn Ísafjarðar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Umdæmi Ísafjarðar nær yfir jarðirnar Eyri með Stakkanesi og Seljaland.

2. gr.

Bæjarstjórn stýrir málefnum kaupstaðarins; í henni eru kjörnir bæjarfulltrúar og bæjarfógeti; hann er oddviti og hefir atkvæðisrjett á fundum.

Samþykki $\frac{3}{5}$ greiddra atkvæðra með leynilegri atkvæðagreiðslu kjósenda, skal í stað bæjarfógeta kosinn bæjarstjóri til 6 ára í senn, á sama hátt og bæjarfulltrúar. Hann skal launaður af bæjarsjóði.

3. gr.

Forstaða bæjarmálefna og framkvæmd ákvarðana þeirra, er bæjarstjórn tekur, er á hendi oddvita.

Með samþykkt skal setja fastar nefndir til að fara með einstök bæjarmál, og skal í samþykkt kveðið á um skipun, verksvið og vald þeirra nefnda. Þó má bæjarstjórn fela einum eða fleirum fulltrúanna framkvæmd einstakra bæjarstarfa, eftir reglum, sem hún um það setur. — Allir bæjarfulltrúar eru skyldir að taka að sjer þau sjerstöku bæjarstörf, sem þeim verða falin á hendur.

Fyrir nefndarmenn, kosna utan bæjarstjórnar, gilda sömu synjunarástæður og starfstímatakmörk og um bæjarfulltrúa, sjá þó 20. gr.

4. gr.

Bæjarfulltrúar eru 9. Tölu þeirra má stjórnarráðið breyta, eftir tillögum bæjarstjórnar. Bæjarfulltrúa kjósa bæjarbúar, sem kosningarrjett hafa eftir lögum þessum.

5. gr.

Kosningarrjett hafa allir bæjarbúar, konur og karlar, sem eru 25 ára að aldri og hafa átt lögheimili í bænum 1 ár þegar kosning fer fram, og fullnægja að öðru leyti skilyrðum fyrir kosningarrjetti til Alþingis.

Kjörgengur er hver sá, er kosningarrjett hefir. Þó mega hjón aldrei sitja samtímis Nr. 67. í bæjarstjórn, foreldrar og börn, nje heldur móðurforeldrar eða föðurforeldrar og barna-14. nóvbr. börn þeirra. Konum er jafnan heimilt að skorast undan kosningu.

6. gr.

Bæjarfulltrúar skulu kosnir til 3 ára, þriðjungur árlega. Fari fulltrúi frá á kjörtímabilinu af öðrum ástæðum en þeim, að kjörtímabil hans sje útrunnið, skal þegar kjósa í hans stað fyrir þann tíma, sem eftir er af því.

7. gr.

Almennar fulltrúakosningar fara fram einhvern fyrsta virkan dag eftir nýár. Svo skal kosningu undirbúa, að skrá sje samin um þá, er kosningarrjett eiga; skrá þá skal kjörstjórn semja, en kjörstjórar eru oddviti bæjarstjórnar og 2 fulltrúanna, er bæjarstjórn kys. Kjörskrá skal liggja öllum kjósendum til sýnis á hentugum stað um hálfan mánuð á undan kjördegi. Kæur gegn kjörskrá á að bera upp fyrir kjörstjórn í síðasta lagi 3 dögum á undan kjördegi, og leggur hún þá úrskurð sinn á kærurnar.

8. gr.

Formaður kjörstjórnar boðar stund og stað, er kosningar skulu fram fara, með eigi minna en viku fresti, og á þann hátt er kjörfundi er vant að boða.

9. gr.

Innan sextugs aldurs er hver kjörgengur karlmaður skyldur að taka við kosningu, hafi hann ekki sennilega ástæðu til að skorast undan. Sker kjörstjórn úr þessu, en úrskurði hennar má skjóta til bæjarstjórnar. Sá sem gegnt hefir fulltrúastörfum 6 ár eða lengur, er eigi skyldur að takast á hendur þá sýslu aftur jafnlangan tíma og hann hefir verið fulltrúi.

10. gr.

Kæur yfir kosningargerð eða úrskurðum kjörstjórnar verður að bera skriflega undir bæjarstjórnina innan 8 daga eftir að kosning fór fram. Leitar bæjarstjórn álits kjörstjórnar um kæruna og leggur úrskurð sinn á málið innan 8 daga. Innan 14 daga má kæra úrskurð bæjarstjórnar fyrir stjórnarráðinu. Eftir almennar kosningar fara bæjarfulltrúar þeir, er frá eiga að fara, þá fyrst úr bæjarstjórn, er fullnaðarúrskurður er lagður á framkomnar kæur.

Þurfi uppkosning að fara fram, skal þegar til hennar stofnað, og við hana nota hinar síðast leiðrjettu kjörskrár.

11. gr.

Nú vill bæjarfulltrúi ganga úr bæjarstjórn áður en kjörtími hans er liðinn, og ákveður hún þá, hvort taka skuli beiðni hans til greina. Bæjarstjórn ákveður enn fremur, hvort bæjarfulltrúi skuli fara frá, eða honum vikið úr bæjarstjórn um stund, sakir atvika, er svifti hann kjörgengi; hún ákveður og, hvort bæjarfulltrúi skuli fara frá, eða honum vikið úr bæjarstjórninni um stund, af því að hann hefir vanrækt eða færst undan að gera það, er hann er skyldur til sem bæjarfulltrúi. Þó má sá, er vikið er úr bæjarstjórn, kæra til stjórnarráðsins á þann hátt, sem segir í næstu grein á undan.

Nr. 67.

12. gr.

14. nóvbr.

Oddviti stjórnar umræðum á fundum og sjer um að það, sem ályktað er, sje rjett ritað í gerðabókina.

Fundir bæjarstjórnar skulu fara fram í heyranda hljóði. Einstök mál má þó ræða innan luktra dyra, þegar bæjarstjórn ákveður.

Til þess að lögmæt ákvörðun sje gerð, verður auk oddvita minst helmingur bæjarfulltrúa að vera á fundi. Atkvæðamagn skal ávalt ráða. Sjeu jafnmörg atkvæði með og mótt, fellur atkvæðisefnið, nema við kosningar; þá ræður hlutkesti.

Það skal kunngert bæjarbúum, hve nær og hvar bæjarstjórnin heldur almenna fundi. Aukafundi má halda þegar oddvita þykir nauðsyn til bera eða minst helmingur bæjarfulltrúa æskir þess.

Oddviti skal á undan fundum, ef því verður við komið, skýra bæjarfulltrúum frá, hver málefni komi fyrir. Allir bæjarfulltrúar, sem eru á fundi, skulu rita nöfn sín undir gerðabókina við fundarlok, og á sjerhver fulltrúi rjett á að fá ágreiningsatriði sitt stuttlega bókað. Við nefndarkosningar skal viðhafa hlutfallskosningu, er þess er krafist.

Bæjarstjórn setur sjálf þingsköp sín, en stjórnarráðið staðfestir þau.

13. gr.

Virðist oddvita einhver ákvörðun bæjarstjórnarinnar ganga út fyrir valdsvið hennar, eða ákvörðun sje gagnstæð lögum eða skadleg fyrir bæjarfjelagið, eða hún miði til að færast undan skyldum þeim, er á því hvíla, má hann fella ályktunina úr gildi að sinni, með því að rita álit sitt um það í gerðabókina. Um þetta skal hann, svo fljótt sem verða má, senda stjórnarráðinu skýrslu, er svo leggur úrskurð á málið. Eftirrit af skýrslu oddvita skal jafnframt senda bæjarstjórninni, svo að hún geti gert athugasemdir sínar við hana áður en hún fer til stjórnarráðsins.

14. gr.

Í málum um uppeldi og fræðslu barna hefir formaður skólanefndar sæti og til-lögurjett á fundum bæjarstjórnar, en atkvæðisrjett því að eins, að hann sje bæjarfulltrúi.

15. gr.

Bæjarstjórn ræður byggingarmálefnum bæjarins, en byggingarnefnd annast framkvæmd þeirra. Skipa hana oddviti, sem er formaður hennar, og 4 menn, er bæjarstjórn kýs, 2 úr sínum flokki.

Þyki lóðareiganda rjetti sínum hallað með úrskurði bæjarstjórnar eða byggingarnefndar, má hann skjóta honum til stjórnarráðsins.

Nú þykir bæjarstjórn rjett, að sett verði fyllri ákvæði um byggingarmál bæjarins en þá eru í lögum, og má setja þau með byggingarsamþykt, er bæjarstjórn semur eftir tillögum byggingarnefndar og stjórnarráðið staðfestir. Í byggingarsamþykt má ákveða sektir fyrir brot, svo og setja reglur um greiðslu þess kostnaðar, er ákvæði byggingarsamþyktar hafa í för með sjer; svo má þar og ákveða hæfileg gjöld fyrir leyfi þau, sem bæjarstjórn eða byggingarnefnd veitir. Nú er byggingarfulltrúi skipaður samkvæmt byggingarsamþykt, og má þá ákveða hæfileg gjöld fyrir þau störf hans, er hann leysir af hendi sem byggingarfulltrúi í þarfir einstakra manna, eftir beiðni þeirra. Gjöld fyrir byggingarleyfi og störf fyrir einstaka menn skulu hafa lögtaksrjett, og renna þau í bæjarsjóð.

Með samþykkt, er bæjarstjórn setur eftir tillögum byggingarnefndar og stjórn- Nr. 67. arráðið staðfestir, má setja reglur um leiguskilmála á leigulóðum, túnleigu og erfðafestu-14. nóvbr. löndum. Leiga af löndum þessum hefir lögtaksrjett.

16. gr.

Bæjarstjórn ræður hafnarmálum bæjarfjelagsins, samkvæmt hafnarlögum.

17. gr.

Bæjarstjórn skipar embættismenn eða sýslunarmenn bæjarins og veitir þeim lausn. Lögregluþjóna og næturverði skipar bæjarstjórnin eftir tillögu bæjarfógeta, er veitir þeim lausn. Hún gerir og tillögur um skipun yfirsetukvenna og kýs um sáttamannsefni.

18. gr.

Almanaksárið telst reikningsár bæjarins. Innan 1. nóvember skal bæjarstjórn semja áætlun yfir tekjur og gjöld næsta árs. Það, sem á vantar til að standa straum af bæjarþörfum, skal jafnað niður á bæjarbúa eftir og ástæðum. Áætlun þá, sem þannig er samin, skal ræða á 2 fundum með viku bili. Við síðari umræðu skal íhuga áætlunina grein fyrir grein og greiða atkvæði um hverja grein hennar. Skal áætlunin vera regla fyrir hæð bæjargjalda og fjárstjórn allri á næsta ári. Hún skal lögð fram innan 15. nóvember kjósendum til sýnis í hálfan mánuð.

Án samþykkis stjórnarráðsins má eigi nokkurt ár leggja hærri bæjargjöld samtals á bæjarbúa en svari meðaltali allra bæjargjalda þrjú síðustu árin, að fimtungi viðbættum.

Af hverri feralin í útmældum húsgrunnum skal greiða 2—5 aura árlega til bæjarþarfa og af hverri feralin útmældrar óbygðrar lóðar skal greiða 1—2 aura, samkvæmt ákvæði áætlunar.

19. gr.

Niðurfjöfnun eftir efnum og ástæðum nær til allra, sem hafa lögheimili eða fast aðsetur í bænum eigi skemur en 3 mánuði. Þeir skulu greiða þar fult gjald eftir öllum efnahag sínum, nema þeir hafi líka á gjaldárinu haft fast aðsetur annarsstaðar og gildið þar útsvar. Þá skal draga frá útsvarinu tiltölulega eftir þeim tíma, er þeir dvöldust annarsstaðar, þó eigi meira en þeir guldu þar.

Á hvers konar atvinnu, sem rekin er í bænum og talin er sjerstaklega arðsöm, svo sem verslun, kaupskap eða þilbátaútgerð, má gjald leggja, þótt ekki sje rekin nema 8 vikur og atvinnurekandi eigi heimili annarsstaðar. Á síldveiði og síldarverkun í kaupstaðnum eða á höfninni, og lóðarafnot, sem einhvern arð gefa, má gjald leggja, þótt sú atvinna sje rekin enn styttri tíma. Á kaupfjelög og pöntunarfjelög má leggja útsvar, ef þau hafa leyst borgarabréf og haft sölubúð eða vörur til sölu, svo sem hæfa þykir eftir árlegri veltu og arði í söludeild fjelagsins.

Heimilt er niðurfjöfnunarnefnd að krefjast þess, að borgarar bæjarins sendi henni, á þar til gerðum eyðublöðum, skýrslu um árstekjur sínar og aðrar upplýsingar um efni þeirra og ástæður. Skytt er nefndinni og bæjarstjórn að halda þessum upplýsingum leyndum.

20. gr.

Niðurfjöfnunarnefnd skipa 7 menn, og skulu þeir kosnir í októbermánuði á sama hátt og bæjarfulltrúar. Þeir skulu kosnir til 6 ára. Þó fara 4 þeirra frá eftir 3 ár, samkvæmt

Nr. 67. hlutkesti, er bæjarstjórn lætur fram fara. Um setu í niðurjöfnunarnefnd gildir að öðru 14. nóvbr. leyti sama og fyr segir um bæjarstjórn, að því er við getur átt. Enginn má á sama tíma sitja í niðurjöfnunarnefnd og bæjarstjórn.

Niðurjöfnunarnefnd kýs formann úr sínum flokki, og gildir hið sama um ályktanir hennar og atkvæðagreiðslu og um bæjarstjórn (12. gr.).

Niðurjöfnunarnefnd skal hafa lokið niðurjöfnun í lok nóvembermánaðar.

Niðurjöfnunarskráin skal liggja til sýnis 1.—15. desember á hentugum stað, er niðurjöfnunarnefnd auglýsir.

Kæfur yfir niðurjöfnun skulu sendar niðurjöfnunarnefnd skriflega innan hálfis mánaðar frá því að niðurjöfnunarskráin var til sýnis. Innan hálfis mánaðar þar á eftir skal nefndin skriflega tilkynna kæranda, hvort eða að hve miklu leyti krafa hans hafi verið tekin til greina. Ályktun niðurjöfnunarnefndar má svo innan hálfis mánaðar þar á eftir bera upp fyrir bæjarstjórn, sem leggur úrskurð sinn á málið innan hálfis mánaðar.

Hverjum, sem bæjargjald er gert, er heimilt að kvarta yfir skattgjaldi því, sem lagt hefur verið á hann eða aðra, sem á niðurjöfnunarskránni standa, svo og yfir því, að einhverjum sje slept af skránni. Ef kvartað er yfir gjaldi annars manns eða yfir því, að manni sje slept, skal honum gefinn kostur á að segja álit sitt um það efni, áður en niðurjöfnunarnefnd eða bæjarstjórn fella úrskurð sinn.

Eigi má bæjarstjórn bæta manni á niðurjöfnunarskrá, nema gjald hans nem að minsta kosti hinu lægsta gjaldi, sem þegar hefur verið lagt á einhvern annan á niðurjöfnunarskrá.

Enginn getur, með því að bera sig upp við bæjarstjórnina um skattgjald sitt, komist hjá því að greiða þann hluta skattsins, sem fallinn er í gjalddaga; en verði gjaldinu breytt, skal greiða aftur úr bæjarsjóði það sem ofgildið er.

21. gr.

Bæjarstjórn má ákveða, að aukaniðurjöfnun skuli fram fara í síðari hluta júní-mánaðar, ef þess þykir þörf, og skulu skattar þá lagðir á þá, sem flutst hafa til kaupstaðarins eftir að aðalniðurjöfnun fór fram og skattskyldir eru samkvæmt því, er áður segir. Aukaniðurjöfnun skal lögð fram til sýnis vikutíma, á sama hátt sem fyrir greinir.

22. gr.

Verði ágreiningur milli Ísafjarðar og annars sveitarfélags um, hvernig skifta beri skattgjaldi manns, skal stjórnarráðið skera úr því.

Þykist einhver ekki vera skattskyldur í bænum, má hann skjóta máli sínu til dómstólanna.

23. gr.

Öll bæjargjöld skulu goldin fyrir 15. janúar og 15. júlí ár hvert, og ber bæjargjaldkera að innheimta þau, eins og aðrar tekjur bæjarfélagsins. Sjeu þau eigi greidd innan hálfis mánaðar frá gjalddaga, ber að taka þau lögtaki.

Flytji skattskyldur maður úr bænum innan ársloka, fellur alt gjald niður, sem lagt er á hann sjálfan fyrir ár það, er fer í hönd. Sá, sem flytur úr bænum einhvern tíma á árinu, er að eins skyldur til að greiða skatt til loka þess ársfjórðungs, er hann flytur sig. Sá sem settur er á aukaniðurjöfnunarskrána, er að eins skyldur að greiða skatt frá 1. júlí.

24. gr.

Bæjarstjórnin og oddviti bæjarstjórnar sjerstaklega skal hafa nákvæmar gætur á fjárstjórn bæjarins og sjá um, að skattar og aðrar tekjur sjeu rjett heimtar og í tækan

tíma og teknar lögtaki, ef þess þarf við; enn fremur gæta þess, að geymt sje og eftir atvik- Nr. 67. um ávaxtað fje bæjarins, þangað til á því þarf að halda til þess að borga útgjöld hans.^{14.nóvbr.}

Bæjarstjórnin hefir ábyrgð á innstæðum, skuldabréfum og öðrum eignum bæjarins.

25. gr.

Gjaldkeri skal, þegar þess er krafist, gefa bæjarstjórninni nákvæma sjóðskýrslu, er sýni bæði hvað goldist hafi í bæjarsjóð og hvað úr honum hafi verið greitt. Eigi má bæjargjaldkeri greiða neitt úr bæjarsjóði nema eftir ávísun bæjarstjórnar. Oddviti ávísar útgjöldum, og skulu þau áður samþykkt af fulltrúa þeim eða nefndarmanni, er þau eiga undir.

26. gr.

Fyrir opinber uppboðsþing, sem bærinn lætur halda í sínar þarfir, svo sem á lendum, smíðum, vegavinnu o. fl., skal ekkert gjald greiða í landssjóð.

27. gr.

Bæjarstjórn er skyld að útvega og láta landsstjórninni í tje skýrslur þær, er hún kann að æskja, svo sem um fólkstal, skepnuhald, atvinnuvegi og annað ástand bæjarins.

28. gr.

Bæjarstjórnin má ekki, án samþykkis stjórnarráðsins, takast á hendur neina skuldbindingu til langframa, sem ekki beinlínis hvílir á henni samkvæmt lögum, ekki taka af innstæðufje bæjarins, ekki selja nje veðsetja fasteignir hans nje kaupa nýja fasteign, ekki taka stærri lán nje til lengri tíma en svo, að þau verði borguð aftur af tekjum þess árs, sem í hönd fer, nje heldur endurnýja slík lán eða fresta greiðslu þeirra.

29. gr.

Þegar við lok hvers reikningsárs skal gjaldkeri semja reikning yfir allar tekjur og gjöld kaupstaðarins hið umliðna árið, og senda oddvita bæjarstjórnar fyrir lok janúar-mánaðar; lætur oddviti bæjarstjórnar reikninginn liggja kjósendum til sýnis, eins og fyrir er mælt um niðurjöfnunarskrána.

— Yfirskoðunarmenn þæjarreikninganna eru 2, og kýs bæjarstjórn þá hlutfalls-kosningu. Starf það hafa þeir á hendi í 3 ár, og mega ekki eiga sæti í bæjarstjórn þann tíma. Þeir skulu hafa lokið rannsókn sinni á reikningnum innan mánaðar frá því að þeir fengu hann. Þegar gjaldkeri hefir svarað athugasemdum yfirskoðunarmanna, en það skal hann hafa gert innan hálfis mánaðar, skal leggja reikninginn fyrir bæjarstjórnina, er úrskurðar hann og veitir gjaldkera kvittun; þó má enginn taka þátt í úrskurði, sem snertir þau bæjarstörf, er honum hafa verið sjerstaklega á hendur falin. Nú vill reikningshald-ari eða annar, sem hlut á að máli, eigi viðurkenna, að úrskurður bæjarstjórnar sje rjettur, enda honum lögð peningaábyrgð á hendur, og má hann skjóta máli sínu til dómstólanna.

Þegar lagður hefir verið úrskurður á reikning gjaldkera, á að birta í blaði ágrip af honum, er oddviti bæjarstjórnar semji; á það ágrip að vera svo fullkomið, að til sjeu greind öll aðalatriði í tekjum og gjöldum bæjarins.

30. gr.

Innan loka septembermánaðar ár hvert skal senda stjórnarráðinu reikning fyrir umliðið reikningsár, með öllum fylgiskjöllum. Komi það fram, að bæjarstjórn hafi greitt ólögmat gjöld, neitað að greiða gjöld, sem hvíla á bænum að lögum, eða á annan hátt beitt ranglega valdi sínu, skal stjórnarráðið gera þær ráðstafanir, er við þarf, og ef nauðsyn ber til, með lögsókn koma fram ábyrgð á hendur þeim þæjarfulltrúum, sem hafa átt þátt í þessum ályktunum.

Nr. 67.

31. gr.

14. nóvbr. Með samþykkt þeirri, er getur um í 3. gr. og stjórnarráðið staðfestir, má setja nánari reglur um sjerhvert atíði í stjórn bæjarins, samkvæmt grundvallarreglum laga þessara, þar á meðal um brot á þeim.

32. gr.

Með lögum þessum eru numin úr gildi lög nr. 23, 8. okt. 1883, lög nr. 14, 28. ágúst 1903, lög nr. 26, 16. nóv. 1907, að því er byggingarmálefni snertir og lög nr. 50, 3. nóv. 1915, svo og önnur ákvæði, er fara í bága við lög þessi.

33. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.